

Nyhedsbrev

Retspolitisk Forening - Marts 2016

Retspolitisk Forening sætter i dette nyhedsbrev fokus på årets **generalforsamling** og derudover meget forskellige emner som **mistillidsvotum som et retsligt begreb**, aktualiseringen af **sessionslogning** og **Danmarks forhold til menneskerettighederne**.

Generalforsamling 2016

Af Merete Kampmann, bestyrelsesmedlem i RPF

RPF afholder generalforsamling **lørdag den 16. april 2014, kl. 13.00** med efterfølgende debat i **Mariakirken, Istedgade 20, København V**. Indkaldelsen bliver sendt direkte til medlemmerne.

Programmet begynder med selve generalforsamlingen, hvor først formand Bjørn Elmquist på vegne af bestyrelsen og derefter foreningens arbejdsgrupper aflægger beretning om foreningens virksomhed og retspolitiske begivenheder i det forgangne år. Efterfølgende aflægges regnskab for det forløbne foreningsår, og retningslinjerne for foreningens arbejde i det kommende foreningsår udstikkes. Derefter følger valg af bestyrelse og revisor, kontingentet fastsættes, og eventuelle øvrige emner behandles. Der henvises herudover til den udsendte dagsorden.

Klokken 14.30 uddeles foreningens pris, Kafkatten, og resten af eftermiddagen tilbringes med en debat med udgangspunkt i spørgsmålet:

Hjælper frivillig rådgivning til en retfærdig asylbehandling?

Arrangementet slutter kl. 16.00.

Vi håber, at du er interesseret i at deltage og derigennem sætte dit præg på foreningens arbejde – og være med til en spændende debat!

Mistillidsvotum – et retligt begreb?

af Bjørn Elmquist, advokat og formand for Retspolitisk Forening

Vi kender det alle, og ved visse lejligheder bliver vi "oversvømmet" af nyheder om det. Når der er ministerstorm eller regeringskrise, så fylder det meget. Fænomenet er velbeskrevet og har en lang historie bag sig. Men ud over den kortfattede bestemmelse i grundlovens § 15 om, at ingen minister kan forblive i sit embede, efter at Folketinget har udtalt sin mistillid til ham, er der ikke nogen egentlig retlig regulering af begrebet. Og den ville i sagens natur næppe heller kunne foretages, da tillid er personligt og individuelt baseret.

Grundlovens § 15:

"Ingen minister kan forblive i sit embede, efter at Folketinget har udtalt sin mistillid til ham"

Men hvad hvis der er tale om en lang række ministre?

Det er måske ærgerligt, ja en mangel, for i nogle tilfælde kunne man mene, at vi overordnet set er under bagatelgrænsen, så minister- eller regeringsafgangen ikke er velbegrundet. I andre tilfælde forekommer det aldeles ufortjent, at både minister og regering bare kan blive siddende.

Et eksempel på det sidste er efter min mening de fejlagtige udbetalinger til en række udenlandske firmaer på aktieudbytteskatteområdet, som statsrevisorerne for få uger siden rapporterede om ledsaget af uhørt kritiske bemærkninger om manglende kontrol fra de relevante skattemyndigheder. Der var lovhjemmel til at tilbagebetale for meget eller forkert erlagt skat, men det, der rent faktisk skete, var, at statskassen betalte milliarder af kroner til firmaer, som selv intet havde betalt.

Mistillid til mange disculperer.

Disse forhold har imidlertid stået på i så mange år, at det politiske ansvar havner på så mange tidligere skatteministre, statsministre og politiske partier, at Folketinget har svært ved at manifestere sin mistillid konkret nok.

Med andre ord: hvis ansvaret er fordelt på tilstrækkeligt mange personer og partier, er mistillidsvotummet som sanktionsinstrument ikke anvendeligt.

Medmindre der ligefrem er grundlag for aktioner i henhold til loven om ministeransvarlighed eller straffeloven, må den ansvarsplacering og "straf", som så kan komme på tale, foregå i næste led: i den offentlige debat og hos vælgerne.

Respekt for menneskerettigheder

af Leif Herman, bestyrelsesmedlem i Retspolitisk Forening

Politikens uforlignelige "At tænke sig" havde lørdag, den 27. februar en morbid kommentar til det danske erhvervsfremstød i Saudi-Arabien med bl.a. "VIP-billetter til stening af en kvinde... ligesom kronprinseparret kommer du til at overvære landets traditionsrige afstraffelse med stokkeslag".

Det forlyder ved siden af "At tænke sig", at udenrigsministeren har snakket dødsstraf med sin saudiske kollega, der angiveligt har bedt ham om at blande sig udenom. Man skulle ellers mene, at Saudi-Arabien's plads som formand for FN's Menneskerettighedsråd nok kunne berettige til, at Kristian Jensens ord blev taget noget mere seriøst end en blot og bar afvisning.

Danmarks overholdelse af de internationale menneskerettighedsforpligtelser, vi har påtaget os, kan naturligvis ikke sammenlignes med de saudiske grusomheder. Vi ligger absolut i toppen af lande, der forstår og værdsætter en international retsorden. Men det er alligevel begyndt at knirke gevaldigt.

Som følge af de borgerkrigstilstande, der består i store dele af Mellemøsten, Afghanistan og uro i Nord- og Mellemafrika er store strømme af mennesker begyndt at flygte til en sikrere tilværelse i Europa. Flygtninge har der altid været. Det er ikke noget nyt. Det er heller ikke noget nyt, at flygtninge medfører familiesammenføring og dermed en slags ukontrolleret indvandring.

Allerede for 20 år siden begyndte det dengang nystiftede Dansk Folkeparti at videreføre Fremskridtspartiets xenofobiske politik, og Venstre med næstformand Anders Fogh Rasmussen var ikke sen til at indse risikoen for vælgertab til DF. Ekstrabladet iværksatte i foråret 1997 en kampagne "de fremmede", og den 8. maj 1997 efter offentliggørelsen af Venstres valgprogram om udlændingepolitikken sprang Fogh Rasmussen fuldt og helt med på vognen i et stort opsat interview i bladet. Men dengang fremhævede Fogh dog Venstres dybe respekt for menneskerettighederne og fastslog, at de aldrig kan blive et lands indre anliggender. Efter tilløb i slutningen af 1980'erne med bl.a. Tamilsagen var der godt 10 år senere ved at blive fyret godt op under udlændingepolitikken og siden valget i 2001 har samtlige valgkampe i afgørende grad drejet sig om flygtninge og immigration.

Respekten for visse menneskerettigheder, således som de er fastlagt i en række internationale konventioner og i EU's charter, har siden Foghs udtalelser i 1997 lidt et alvorligt tilbageslag. I dag er det helt politisk acceptabelt at tale om konventionernes tyranni (DF), at udfordre konventionerne (V), gå til grænsen af konventionerne (S), løbe en procesrisiko (S+V), foreslå suspension af vores internationale forpligtelser (LA) osv. Alt sammen under indtryk af det tiltagende flygtningepres mod de europæiske grænser som følge af konflikterne i Mellemøsten. Den seneste lovgivning (L87) om stramning af de regler, der vedrører flygtninge, erhvervelse af statsborgerskab m.m. er udtryk for, at hensynet til overholdelse af vores internationale forpligtelser er trådt i baggrunden af hensyn til netop den indenrigspolitiske situation. De integrationsministerbemærkninger, der ledsagede denne lovgivning samt initiativerne forud for lovgivningen bl.a. ved annoncering i visse mellemøstlige medier, efterlod ingen tvivl om, at budskabet i dag er: Bliv væk. Vi vil ikke se jer.

Dermed legitimeres en voldsom sprogbrug og en række mytedannelser i den offentlige debat. Mellempolitisk Samvirkes Trine Pertou Mach formulerede det således i Information den 29. februar: "Når hadet til et menneske eller en befolkningsgruppe når et vist omfang og niveau i den offentlige debat, så legitimeres det pludselig og skaber en forestilling om, at det ekstreme er virkelighed. Forestillingen bliver mainsteam".

(fortsat fra side 3)

Med denne konstatering er vi nået frem til, at Danmark igennem de sidste mindst 25 år af indenrigspolitiske og opportunistiske grunde har indtaget en politisk position, der grundlæggende skaber tvivl om vores internationale engagement og villigheden til at påtage os et ansvar som en del af verdenssamfundet, medmindre der er tale om militære engagementer. Nok så mange advarsler i talrige og stort set enslydende hørings svar har igennem årene ikke været i stand til at råbe flertallet af politikere op og ændre på dette forhold.

Taberen i det spil er først og fremmest en uoverskuelig mængde af desperate mennesker på flugt fra krig og forfølgelse. Men det er også håbet om, at en stadig mere globaliseret verden erkender det stærkt stigende behov for en effektiv international retsorden. Dermed er dansk udenrigspolitik slået mere end 25 år tilbage. Og troværdigheden, når en dansk udenrigsminister snakker menneskerettigheder med sin kollega i Saudi-Arabien og andre steder, aftager hastigt.

Sessionslogning er et indgreb i retten til privatliv

af Victor Emil Clausen, studenterbestyrelsesmedlem i Retspolitisk Forening

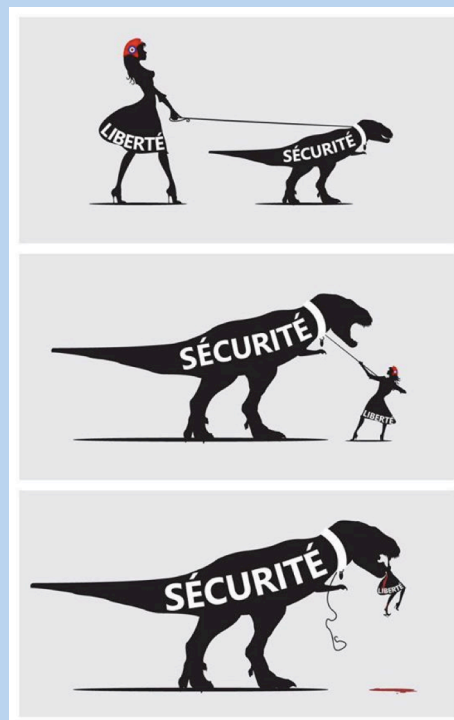
Justitsministeriet har med Rigspolitiet og udvalgte organisationer og selskaber i slutningen af januar i år afholdt møder om overvejelser ved genindførelse sessionslogning. Et lovforslag er endnu ikke fremsat, så reglernes præcise udformning ligger stadig hen i det uvisse.

Det fremgik dog på møderne, at regeringen ønsker at indføre regler, der pålægger teleudbydere en pligt til at registrere og opbevare alle danskeres private oplysninger om tele- og internettrafik til brug for efterforskning i straffesager.

Der er tale om, at de private virksomheder, som tilbyder internet og mobiltelefoni, bliver tvunget til at registrere og opbevare oplysninger om bl.a. præcise GPS-koordinater fra din mobiltelefon, oplysninger om, hvem du ringer til og hvornår, samt oplysninger om hvilke hjemmesider du besøger.

Det er vigtigt at bemærke, at selvom oplysningerne skal bruges til efterforskning i straffesager, skal alle danskere overvåges - ikke kun mistænkte i straffesager.

Da man ved hjælp af en sådan overvågning kan få et meget detaljeret billede af, hvad vi foretager os i alle døgnets timer, er der tale om et alvorligt indgreb i retten til privatliv. Et sådant indgreb skal selvfølgelig være velovervejet, effektivt og nødvendigt, for at det kan retfærdiggøres.

tegning:
#sessionslogning

(fortsættes s. 5)

(fortsat fra side 4)

Derfor har Retspolitisk Forening i et åbent brev i fællesskab med 24 organisationer, der tilsammen repræsenterer en bred kreds af civilsamfundet, it- og telebranchen og erhvervslivet, tilbudt Justitsministeren at medvirke til en grundig undersøgelse af de juridiske, tekniske og økonomiske aspekter af lovforslaget.

Det er nemlig uklart, om de påtænkte regler om sessionslogging er ulovlige, idet EU-Domstolen tidligere har afgjort, at en mindre omfattende form for logging ikke var lovlig efter EU-retten.

Ligeledes er der tekniske spørgsmål, som bør overvejes grundigt, da kriminelle uden besvær med en VPN-forbindelse kan skjule deres internetadfærd. På den måde vil uskyldige danskere internetadfærd blive overvåget, uden at det tjener noget formål.

Endelig vil reglerne betyde store økonomiske byrder for de private teleudbydere, og størrelsen heraf bør indgå i Folketingets overvejelser.

Fælles brev

[https://itb.dk/sites/default/files/2016-02%20justitsministeren%20om%20internetsession slogging.pdf](https://itb.dk/sites/default/files/2016-02%20justitsministeren%20om%20internetsession%20slogging.pdf)

Underskriftsindsamling

<https://itb.dk/content/stop-sessionslogging>

Hvis Justitsministeriet ikke tager opfordringen til efterretning og i stedet fremsætter lovforslaget, vil vi i Retspolitisk Forening som sædvanligt afgive et hørings svar. Her vil vi understrege betænkelighederne ved at indføre så indgribende en overvågning på et uklart grundlag. Derudover vil vi i fællesskab med de øvrige organisationer forsøge at skabe offentlig opmærksomhed omkring lovforslagets konsekvenser og den mangelfulde viden herom.

Indtil videre vil vi opfordre medlemmer, som deler disse betænkeligheder, til at starte debatten og kræve en nærmere undersøgelse. Hertil kan bl.a. benyttes IT-branchens underskriftsindsamling.

Assistance til hjemmesiden

Alt arbejde i Retspolitisk Forening bliver udført af frivillige, for størstedelen af medlemmerne af bestyrelsen. Det gælder også hjemmesiden, hvor Merete Kampmann gør sit bedste. Det ville være en kærkommen hjælp, hvis et eller flere medlemmer af Retspolitisk Forening kunne give gode råd – især til de mere tekniske sider som valg af plugins, back up mm (Wordpress). Hjælpen kan sikkert for det meste foregå elektronisk/telefonisk. Vil du gerne hjælpe, så send en mail til Merete på info@retspolitik.dk eller ring 22830683.

Retspolitisk Forening på Facebook

Retspolitisk Forening er nu på Facebook. Du kan finde os ved at søge på "Retspolitisk Forening" i søgefeltet på Facebook. Her vil vi lægge diverse nyheder og debatindlæg.
<https://www.facebook.com/RetspolitiskForening/?fref=ts>

Om Retspolitisk Forening

Retspolitisk Forening blev stiftet i 1978 (som Dansk Retspolitisk Forening) af jurister, jurastuderende og andre med interesse i den retspolitiske debat. Foreningens formål er at sikre og udbygge borgernes retssikkerhed, demokratiske friheder og sociale rettigheder med særlig vægt på at bedre svagere stilledes retlige situation. Retspolitisk Forening forholder sig aktivt, kritisk og konstruktivt til den retspolitiske udvikling. Foreningen er politisk uafhængig.

Vil du vide mere – besøg vores hjemmeside

www.retspolitik.dk

[eller følg os på Facebook](#)

